

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Beszámoló.

Zombor, 1898. nov. 3.

A mai obstrukciós világban, a mikor annyi meddő beszéd folyik a parlamentben, igazán jól esett egy komoly beszéd. Tisza István gróf mondott beszámolót a választói előtt. Ez a beszéd az, a mely mindenütt hangos visszhangra és őszinte üdvözlésre talált.

A beszámolóról érdekesnek tartjuk a következőket közölni:

Keresetlen, nyílt, őszinte, természetes az a nagyfontosságú politikai beszéd, melyet Tisza István gróf a napokban elmondott Ugrán választói előtt. Kemény és éles szavakat használ Tisza István gróf és a szilárd meggyőződés ellenállhatatlan erejével hat. Minden szavának gyökere van, egyetlen kijelentése sem frázis. Kerüli az üres puffogatást, éles tölténnyel dolgozik. Nincs szóvirág a beszédében, sőt inkább van benne csipős csalaný, mert Tisza István gróf tudja módját annak, hogy kikkel miként kell beszélni. Bizonyára feltűnést fog kelteni ez a beszéd mindenfelé, mivel ma a nyíltság, őszinteség és az igaz, belső meggyőződés kimondása olyan szokatlan.

Bizony ez a beszéd még a külső formájára nézve is, egészen más iskolára vall, mint a melyet egy hét előtt hallottunk a jászberényi piacon, Apponyi Albert gróf szájából. Mikor a nemzeti párt vezére egyszerűen elfelejtett beszámolni, hanem hosszú beszéde után még mindig kétségben hagyott bennünket a felől, hogy az ő nagy igényű tehetségeit a lefolyt időben mily mértékben érvényesítette a politikai közélet, a törvényhozás terén; valamint ez idő szerint Apponyi gróf azt sem tudta megmondani, hogy mitevő lesz a jövőben, a most függőben levő nagyfontosságú kérdésekkel szemben. Mintha csak a vak végzet esélyeire bízta volna magát az a férfiú, kit pedig barátai a nemzet vezérének szeretnének tekinteni. Tétlenül viteti magát az árral.

Tisza István gróf ellenben megmondta, hogy minek kell történni a jövőben. Megmagyarázta, hogy Magyarország nem képzelhető másként, mint szabadelvű parlamenti formák között. Ebben

pedig kell, hogy a többség akarata érvényesüljön, mert minden szabadságnak, minden alkotmányosságának alapelve az, hogy a többség akarata érvényesüljön. Az ellenzék rége elvesztette azt a sokszor feljuttott pörét, hogy a parlamenti többség nem legitim. Ez a többség ugyanis nemcsak formailag kifogástalan, de valósággal kifejezi az ország tulnyomó többségének akarátát és politikai meggyőződését. Ez most már többé kétséget nem szenved. Erre nézve nem is kell nyomósabb bizonyíték, mint hogy az ellenzék kétségbeesett erő-kifejtése mellett sem képes közvéleményt, de még némi hangulatot sem teremteni. A függetlenségi párt már fel is hagyott a meddőnek bizonyult népgyűlések rendezésével a külön vámtérület érdekében. A józan, okos, számító magyar földmives előtt, a kire pedig ez a szélső balpárt szeretne támaszkodni, ugyancsak beszélhetnek a különálló vámtérület üdvözítő voltáról, azt el nem hitetik vele, hanem a magyar gazda inkább Tisza István grófnak ad igazat, ki oly világosan és az egészséges magyar ember értelméhez mérten megkapó népies modorban magyarázta meg, hogy a mostani állapothoz képest a magyar gazda mennyit veszítene a különálló vámtérület mellett. Az ország függetlensége és önállósága pedig, a melyet különben a függetlenségi párti szónokokon kívül soha senki sem szokott kétségbe vonni, mert csak ezek hirdetik azt, hogy Ausztria által elnyomott, leigázott ország ez a mi hazánk, — épen ezen bizonyos időre kötött szerződések megújítása alkalmával, mindannyiszor külön és ünnepélyes formában kifejezésre jut. Hisz a szerződő felek független akarata hozza létre a kiegyezést. Ezt még magyarázni is felesleges.

De nem is az ország függetlensége, nem is az ország gazdasági érdekeinek hősiess, ernyedetlen védelme képezi nemes rugóját az obstrukciónak; hanem egy nagyon alacsony emberi szenvedély, a melynek legméltóbb tolmácsa épen Polónyi Géza lett Hajdu Szoboszló vásárterén. Ez pedig a sötét boszúállás önző pártérdekből; boszúállás Bánffy Dezső bárón azért, hogy Ugron és társai elvérzettek a választások alatt és a néhai Ugron-pártból csak heten kerültek vissza

hirmondónak. Valóban csak Polónyi beszéde hiányzott még ahhoz, hogy minden jóérzésű hazafi siessen elfordulni ettől az obstrukciótól, melyet legkevésbé sem nemes boszúállás sugal és durva erőszak vezet. És erkölcsileg majdnem egyforma vállalat azzal, mint mikor valaki a vasuti sineket felszedi, hogy szerencsétlenséget okozzon; a gátakat elszakítja, hogy vízbe fojtja azt, a kire haragszik, nem törődve a sok ártatlan ember életével, becsületes munkával szerzett vagyon elpusztulásával.

Ez a most tervezett alkotmányos szabadság elleni merénylet azonban nem fog sikerülni. És igaza lesz Tisza Istvánnak abban is, hogy ez a nemzet nem lesz himpellér, nem lesz gyáva, nem lesz tehetetlen. Ez a nemzet meg tudja magát védeni egy Polónyival szemben, mert immár csak erre az egyetlen okra devalválódik az egész obstrukció.

Mert a tenger nagy és hatalmas. Méltóságos természetéhez tartozik, hogy kebelében nem tűri a piszkot. Felháborodik és kiveti azt.

Tisza István gróf ugrai beszéde előhírnöke ennek a bekövetkező processusnak. El fog ez érkező minden hetvenkedő káromkodás dacára, a mit a sajtónak Polónyi Gézához teljesen méltó részében e beszéd mély hatása keltett.

Polgármesteri jelentés.

— Felolvastatt az október hó 31-én tartott városi közgyűlésen. —

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mielőtt jelentésem tulajdonképeni tárgyára áttérnék, kötelességemnek tartom bejelenteni a tekintetes törvényhatósági bizottságnak, hogy Ófelsége Erzsébet királynénak f. évi szeptember hó 17-én Bécsben végbement temetésén, a tekintetes törvényhatósági bizottság által megválasztott küldöttség városunkat képviselte és a ravatalra a város közönsége nevében koszoru helyeztetett.

Együttal tisztelettel jelentem, hogy III. Béla király és hitvese tetemeinek a budavári koronázási templomban történt végeleges elhelyezése gyászünnepevény városunkat felkeresem folytán Széchenyi József és Kosza László városi bizottsági tag urak képviselték.

Ezek után van szerencsém városunk közgyűleinek f. évi július, augusztus és szeptember havi állapotáról jelentésemet a következőkben előterjeszteni.

— Ugy hát — kiáltá Pál reszkető hangon — élek törvényadta jogommal s megtagadom a kapitánynyal szemben az ellene emelt újabb vádban a vallomást.

A kapitány egy szörnyű sikolyban tört ki.

Van Heerené asszony fához sietett, megölelte, aztán a kapitány felé fordult, tárt karokkal, hangos zokogásba törve — a kapitány ott ült széken, mozdulatlanul, feje alá hanyatlott keblére. Van Heerené felemelte fejét, hogy a szemébe nézzen — egy rémitő sikolylyal bukott a földre. A kapitány szeméi meg voltak üvegesedve, szája kitérve s elferdült.

Meghalt, a guta ütötte meg. Ép ma töltötte be hetvenedik életévét.

A közönség köréből száz és száz torok kiabált orvosért. A hajduk elsiettek s nemsokára rá orvosokkal tértek vissza.

Csak a halált konstátálhatták. A tárgyalást felfüggesztették. A közönség lármája és zajjal tödült ki a nagy tereméből. Pált visszavitték cellájába.

A kapitányt eltemették. Szerencséje, hogy nem élt egy nappal tovább, mert amivel a jövőnd kecsgettette, nem volt reá nézve örvendetes.

Másnap ugyanis Simson azt a tudósítást vette Kronstadtól, hogy figyelmeztetésére szemmel kísérték Janst, a hajóst s akkor csipték el, amikor cementes hordókba csomagolt órákat akart becsomagolni, ezen órák szemenszedett olyanok, minőket van Heeren Hamburgban raktározott be s melyek állítólag az Anna tűzében hamvadtak el.

A borra vonatkozólag nem vallott Hinerk, de lényegében ez mellékes. Az okot, amiért a hajót felgyújtani kellett, immár megdönthetetlenül meglették. A néger nem gyújtotta fel. Tehát csak a kapitány és Sivers Pál maradtak hátra s Pál csak a kapitány érdekében gyújtott volna tüzet. S hogy nem Pál volt a gyújtogató, azt a végtárgyaláson elmondott védőbeszédében fényesen igazolta be Simson.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A GYÉMÁNTKÖSZÖRŰS.

R. Bonin H. regénye.

Fordította: Szőlősi Jenő.

(Folytatás.)

(35.)

A legénységet vallatták most, vajjon lehetők tartják-e, hogy Ben Halim gyújtott a hajón tüzet.

Mind a hat legény lehetetlennek tartá ezt. A néger — ugy mondák — Cuxhaventől kezdődőleg nem hagyta el a kormányt s azelőtt pedig nem gyújtott tüzet, mert különben jóval előbb égett volna le a hajó.

— Akkor talán vigyázatlanságból eredt a tűz? kérdé Simson, a védő, a legényeket; talán a hordókra felhalmozott kender magától gyulladt ki?

— Az könnyen meglehet! felelé a hat ember.

— Mi történt azon éjeken, midőn ön őrt állt? kérdé az államügyész Pált; ez az őrködés, melyet csak ön és a néger teljesített, fölötte gyanus. Vallja ön meg az igazat, szólt hatásosan az ügyész. E körül forog minden. Ezzel ön világosságot vet elénk, vajjon a hajó felgyújtása nem volt-e már előre tervezve, hogy valaki érdekelve volt-e a hajó és tartalmának elpusztításában? Hogy nem véletlen szerencsétlenség s nem gondatlanság vagy vigyázatlanság a tűz okozója, azt önök is vallják. Hogy magától gyulladt ki, azt magam is kétségbe vonom. Önnek nem volt oka arra, hogy a hajót felgyújtja, hacsak az éjjeli őrködései mögött nem rejlik valami. Beszéljen hát. Mondja ön meg, miket miveltek azon éjszakákon? Ön egyet-mást eltitkol előttünk. A saját érdekében vallja ön meg a való igazat.

A kapitány különös, villogó tekintetet vetett a vádlottak padján ülő ifjura.

— Mondja ön meg az igazat, mit miveltek azon

éjszakákon, ismétlé az ügyész. Ez az egyetlen út, amelyen ön a rettenetes gyanút elháríthatja magáról s menekül a törvény sújtó keze elől, inté őt a vádoló ügyész. Ön eltagad előltünk valamit, amit azon éjjeleken elkövettek.

— Semmit se tudok felőle, szólt halkan Pál.

— Ugy majd én adom a tudtára! szólt most emelkedettebb hangon az ügyész. Azon éjjel a kapitány utasítására kicserélték a hajó rakományát, értéktelen árukat raktak be helyébe, amiket a tűz megemészthessen; s ha ön most nem vallja be az igazságot, azt a gyanút kelti fel, hogy a csalásban és az áruk elikkasztásában is része van. Ön a törvény értelmében köteles, sőt kényszerítve van a tiszta igazságot bevallani! . . .

— Nem köteles vallani! — hangzott fel most egy gyengéd, de csengő női hang a nézőtér első padjaiból — mert a kapitány a tulajdon édes atyja.

E női hangok hallatára a kapitány ijedten ugrott fel székeről, merev, üvegesedő szemekkel bámult a sápadt asszony felé, szédült-került vele a föld s görcsösen szorongatva a szék támláját — leroskadt.

Irtózatoss zavar támadt erre ugy a közönség közt, mint a bírák oldalán.

Az elnök hevesen csengetett; a szolgálk ész nélkül futkostak, végre meglelték a közbeszólót, Elmenreich kisasszonyt, aki Blomkisz tanácsára a nézők közt foglalt helyet, de aki épen Blomkisz utasítása ellen cselekedett s nem tudván felindulását tovább tartóztatni, közbekiáltott. Felcittáltak, hogy tanuvalomást tegyen.

Miután már megessett a közbeszólás, Blomkisz maga kísérté a terembe a reszkető nőt. Így aztán nagyobb bátorsággal lépett a bíró elé s a tokból, melyet kezében tartott, több iratot vevén ki, azokat az elnöknek nyújtá.

Megint nehez pár pillanat telt el, a közönség szívét valami nyomás szállotta meg, oly esend támadt, hogy a földre hullott tü koppanását is meg lehetett volna hallani.

Az elnök felemelkedett s jelenté:

— Való ugy áll a dolog, ahogyan e nő kijelenté, ez a fiatal ember van Heeren kapitány törvényes fia!

Osztály sorsjegyek

Kunetz Mór főelárusító-banküzletnél

huzása már e hó 17. és 18-án.

Főnyeremény 60,000 kor.

Szabadkán és Lówy testvérek cégnél Zomborban.

Egész	Negyed
6—	1-50
Fél	Nyolcad
3—	—75

Vidéki megrendelések és ujtások teljesen költség és portómentesen

kaphatók:

A városi tisztikar teljes odaadással és ügybuzgalommal teljesítette köteleit. Miről az alábbi adatok tesznek tanúságot:

A tanács iktatóba beérkezett 5691 ügydarab mind elintéztetett.

Az árvaszéki iktatóba érkezett 926 ügydarab elintéztetett.

A rendőrkapitányi hivatalba beérkezett 2578 ügydarab, elintéztetett 2530, maradt elintézetlen 40 ügydarab.

A községi bírósághoz érkezett 504 ügydarab elintéztetett.

A városi házi, árva és adópenztárt f. hó 26-án dr. Falcione Nándor és Ehrlich Nándor bizottsági tag urak és a hivatalos közegek közreműködése mellett megvizsgáltam és a kezelést megfelelőnek találtam.

A fenti időszakban befolyt: Egyenes adóban 54987 frt 55 kr, városi pótdobban 22693 frt 28 kr, utadobban 4650 frt 41 kr, hadmentességi díjban 351 frt 50 kr, fegyveradobban 26 frt, házalási adóban 32 frt, tandíjban 214 frt, összesen 82954 frt 74 kr.

Birtokváltozási illeték befolyt 2492 frt 91 kr.

Népesedési viszonyaink következőleg alakultak: Született fiú 136, leány 136. Elhalt, finembeli 93, nő 87. Házasság kötött 25.

A közegészségügyi állapot az általános halandóság tekintetében kedvező volt. Ragályos kórok csak szörványosan fordultak elő, nagyobb részt kedvező lefolyással, szeptember hó második felében a hasi hagymáz több esete merült fel, különösen városunk mélyen fekvő részeiben, hol lakosságunk a rossz és egészségtelen vizet itta. Ennélfogva felhívtam a lakosságot, hogy ivásra csak az artézi kút vizét használja.

A lefolyt időszakban városunkban a tüdőgümőkór számos esete fordult elő és ezen kór nem a halandóság 18%-át tette ki; miután kitűnt, hogy tüdőgümőkór inkább azok betegednek meg, kik rossz és egészségtelen lakásokban, vagy műhelyekben tartózkodnak és hiányosan táplálkoznak, ennél fogva szükségesnek tartottam felhívni a rendőrkapitányi hivatalt, mint I-ő fokú egészségügyi hatóságot, hogy szakközvegyi útján, néptűn lakási viszonyait tanulmányozza, illetve vizsgálja meg és ennek eredményéhez képest a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Néptűn helyes és célszerű táplálkozásának előmozdítása céljából állandó orvosrendőri felügyelet alatt állottak a helybeli piac élelmi cikkei, valamint a tej és tejtermékek.

A tejevizsgálat megejtése alkalmával megvizsgáltattak a tejgyárakban foglalkozó egyének és gondos állatorvosi felügyelet alatt állott a tejelő marhaállomány is.

Megvizsgáltattam a süttő üzletek is a rendőrkapitány által és ott, hol rendellenes állapot észleltetett, annak megszüntetése iránt a kellő intézkedések megtétek.

A trachomában szenvedő egyének kellő és rendszeres gyógykezelése végett, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur, felterjesztésünk folytán, városunk területére két trachoma orvost rendelt ki. Ezek egyike a városi tisztiorvos közbenjötté mellett, működését a Bikity, Obzir és Sáponya tanya csoportokban tényleg meg is kezdette.

A városi kórházban az átlagos napi beteglétszám 20 volt. Felvételt 62 beteg. Ezekből meghalt 2, gyógyultan elbocsátott 28, kezelés alatt maradt 32.

A szegényemenházban 103 egyén részesült városi eltartásban.

A kórház betegek és szegényemenház lakói élelmezése tekintetében panaszok nem merültek fel.

Az állategészségügyi állásról jelentésemet a következőkben terjesztem elő:

Lépfeneben elhullott egy ló.

A Nikolics-Sztrilich féle szálláson 2 darab malac sertésvesz állapotban meg, a fenálló törvény és rendelet értelmében a zárlatot a város területére nézve el kellett rendelni. A szükséges óvintézkedések megtétek.

A személy és vagyonbiztonság általában kielégítő volt.

Lopási eset 4 fordult elő. Eltoloncoltatott 5 egyén, áttoloncoltatott 19 egyén.

Tűzeset 5 fordult elő.

Tűzrendészeti szempontból a külvárosokban levő

házak tetőzete, kéményei és a telkeken elhelyezett tűzfelőnyag megvizsgáltattak és ott, hol tűzveszélyes állapot észleltetett, ennek megszüntetése iránt a kellő intézkedés megtétt; nevezetesen a vizsgálatot teljesítő városi rendőrfőkapitány a rossz kéményeket kitesztelt, a házakhoz közel elhelyezve talált szalmát pedig a kellő távolságra áthelyeztetette.

Az előirányzott kövezési munkálatok elkészültek. A Zsinagóga-utca és a Radisitsi-utca egy része hasított kövel kiköveztetett, Széchenyi István-köruton kocka kövezés készítettet. A költségelirányzatban felvett vízereszek, kongó téglá és egyéb átjárók elkészítettek.

A vágóhídon a vízlevezető csatorna építése befejeztetett.

Az artézi kútnál a szükséges javítások eszközöltettek.

A sztauisicsi, bajai és szivaci utakon egy-egy téglá vízeresz kiépítettet.

Az aszfalt járdákra vonatkozólag előzetes felmérések és lejtmezés alapján elkészítették a tervek a bajai és Kossuth Lajos utcáról, Szt. György térről, a szapári-utról és a belvárosi oldalon a körutakról, a Jókai-térről a bajai utig.

Végül van szerencsém a tekintetes törvényhatósági bizottságnak tisztelettel jelteni, hogy a városunk és a szomszédos községek határában levő belvizek levezetése céljából a törvényben előírt eljárás a vármegyei alispán ur kezdeményezése folytán megindított és ezen nagyfontosságú munkálat mikénti fogantatásáza végett folyó évi szeptember 29-én Kernyaján értekezlet tartott, melyen városunk több birtokosa, a város képviselőiben pedig én és a városi főmérnök vettünk részt.

Az értekezleten a többség kimondotta, hogy a vizek levezetését óhajta, a munkálat alapján a kulturmérnökség által már évek előtt elkészített tervek elfogadják, kívánatosnak tartja, hogy a már szintén évek előtt elkészített érdekeltiségi összeírás kimutatás a mai tényleges állapotnak megfelelőleg kiigazítások és végül felkérte a vármegyei alispán ur a további intézkedések megtételére.

Ez idő szerint a vízlecsapolási terv a városi mérnöki hivatalnál közszemlére ki van téve és az érdekeltiségi összeírás kimutatás kiigazítása a városi földadó nyilvántartónál folyamlatban van.

Annak idején, midőn a vármegyei alispán urnak ide vonatkozó átirata beérkezni fog, lesz szerencsém a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz, a város mint a társulba bevonandó érdekeltnek szavazata gyakorlása iránt külön előterjesztést tenni.

Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy ezen jelentésemet tudomásul venni kegyeskedjék.

Ujdonságok.

Személyi hír. Kállay Béni közös pénzügyminiszter október hó 29-én délután 6 órakor a gyorsvonattal fiával együtt Bécsből Szabadkára érkezett és rövid tartózkodás után a bródi vonattal Szlavoniába utazott.

A királyné emlékére. Kegeletes ténnyt végzett a titeli állami elemi és polgári iskolák tanstestülete, midőn m. hó 31-én az igazgató kezdeményezésével Erzsébet királyné öfelseje emlékére, az igazgató megható beszéde után, 4 kis fenyőfácskát ültetett el.

A királyné szobrára. Apatin község képviselőtestülete Erzsébet királyné szobrára 100 forintot szavazott meg.

Katonai előléptetések. A novemberi katonai előléptetések alkalmából beennünket érdeklő következő előléptetések történtek: A m. kir. 6. honvéd gyalogezrednél és pedig az 1. zászlóaljnál Szabadkán Geisinger Raimund főhadnagy százados, Brezel Gusztáv hadnagy, kezelőtiszt főhadnagygyá, a 2. zászlóaljnál Zomborban Scholtz István tiszthelyettes hadnagygyá, a 3. zászlóaljnál Ujvidéken Farádi Veres László tiszthelyettes hadnagygyá; a cs. és kir. 23. gyalogezrednél pedig Hettyey Árpád, Martiuz Gusztáv, Zalán Antal és Groll Valentin hadnagyok főhadnagyokká, Landwehr Károly tiszthelyettes hadnagygyá lettek előléptetve.

Esküvő. Kekezevich István, Zsabya község helyettes jegyzője, folyó évi október hó 31-én esküdött örök hűséget Wodring Karolin kisasszonynak.

el; az öreg nőt az utazás s az utolsó napok megtörték s pihenőre volt szüksége.

Csak most volt igazán édes a viszontlátás öröme, mikor a becsületes, az ártatlan fiút látta viszont az édes anyja. Így a kölcsönös örömben, derült arccal tűnt fel igazán a két arc csodálatos hasonlósága s Blomkisz, ki egy órával utóbb tiszteletet tette védeceinél, maga vallotta, hogy minden egyéb bizonyíték hiján, pusztán a hasonlóság alapján is felmentették volna Palt.

Persze erre, szerencsénkre, nem volt szükség, tette hozzá nevetve. De kegyed, van Heerené asszonyom, még sem fogadta meg az én jóindulatu tanácsaimat. Hogy egyelőre távolabbról nézze a fiát és férjét, a kiről szintén szólottam volt, hogy lassan megszokja a látásukat s a hallatlan dolgokba, a történetekbe bele képzelje magát s megszokván arcukat, ügyüket, nyugodtban vallhasson — hogy fia nem köteles atyja ellen vallani, azt én csak tájékoztatásul mondtam kegyednek, hogy tisztán lássa a dolgok helyzetét; bizony jobban teszi vala, ha egy küssé vár a közbeszólással.

Nagy volt a félelem s az érzelmek uralkodtak rajtam, mentegéte magát van Heerené; nem gondoltam én többet a tanácscsal és semmivel, csak látam, mint lesz a fiu az atyja vádlója s én még mindig, még nagyon szerettem van Heeren, bár annyi keserűségemnek volt is okozója, oly cudarul bánt is velem. — Ah, csak életben maradt volna! tört ki van Heerené zokogása.

Az még gyászosabb lett volna, szólt halkan Blomkisz Pálra tekintvén. Az intett s a két férfi némán egyezett meg abban, hogy a továbbiakról nem vitálgatják fel az öreg nőt s hagyják élni abban a reményben, hogy a Donna Anna affairt a történet után nem tisztázhatta a törvényszék.

(Folyt. köv.)

Jegyzői szigorlatok. A jegyzői szigorlatokat tegnap és tegnapi délután tartották meg. Összesen 10 jelentkező volt, akik mindnyájan sikerrel tették le a vizsgát; és pedig névszerint: Kamenitzky Sándor, Kinkel János, Mannhold Pál, Odry Károly, Radoyehich Oszkár, Szárits Géza, Sztakits Lajos, Vancsura János, Vangyel Mihály, Wagner Antal.

Ajándékozás. Szabó Ferenc nagybecskereki esperes-plébános az apatini polgári iskolai könyvtárnak ajándékozta az általa kiadott és szerkesztett világtörténelmet, mely 6 kötetből áll s 30 frt értéket képvisel. A községi iskolaszék jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az adakozónak.

Csavojátz János hangversenye. Emlegettük már mult számunkban, hogy Csavojátz János helybeli zenetanár, hegedűművész folyó hó 12-én a városi színházban hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. M. Bruch, G. Moll hegedűverseny, előadja Csavojátz János ur, kíséri Vukicsevits Katinka urnő. 2. L. Auer, Rhapsodie Hongroise, előadja Csavojátz János ur, kíséri Csavojátz Ferenc ur. 3. a) Chopin Noctürn, b) Popper Tarantele, előadja Csavojátz Ferenc ur, kíséri Vukicsevits Katinka urnő. 4. a) Goldmark Air, b) Zarzyky Mazurka, előadja Csavojátz János ur, kíséri Csavojátz Ferenc ur. 5. Beethoven. Duettek hegedűre és csellóra, előadja Csavojátz János és Ferenc urak. 6. Sarasate. Zigeunerweisen, előadja Csavojátz János ur, kíséri Vukicsevits Katinka urnő.

A város költségelirányzatai. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az október hó 31-én tartott rendes közgyűlésében a városi házipénztár, kövezési alap és a városi nyugdíj alap 1899. évi költségelirányzatát megállapítván, az az erre vonatkozó közgyűlési határozat kapcsán folyó évi november hó 4-től számított 15 napon át Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett s ellene felebbezések ugyanezen idő alatt a városi tanácsához címezve beterjeszthetők.

Tűz Zomborban. Szerdán este 1/2 9 órakor tűz volt Zomborban. A Stajer-utcában Klapecz N. ácsmester háza égett le a 3 melléképülettel együtt. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

Utadó-költségelirányzat. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az október hó 31-én tartott rendes közgyűlésében az 1899. és 1900. évi utadó-költségelirányzatot megállapítván, az az erre vonatkozó közgyűlési határozat kapcsán folyó évi november hó 4-től számított 15 napon át Dekker Pál adóügyi tanácsnok hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett s ellene felebbezések ugyanezen idő alatt a városi polgármesterre címezve beterjeszthetők.

Pályázat a városnál. Zombor szab. kir. városánál a megkötött szerződés letelte folytán a városi gyepmesteri teendők ellátásának biztosítása céljából pályázat hirdettetik. Az ajánlkozók közül kiválasztandó egyénnel a szerződés 1899. évi január hó 1-től számított hat évre fog megkötettni. A gyepmesteri teendők ellátásáért a gyepmester utólagos havi részletekben munkadíjjal a város házipénztárából legfeljebb 1000 frtban megállapítható évi átalányt kap és kapja használatra a gyepmesteri lakot melléképületeivel együtt. Köteles ezen átalányösszegért a város saját, valamint bérben birt épületekben és kaszárnyákban az illembelyeket, póce és mocsokvízödröket tisztítani s az utcákról, terekről és csatornákból az elhullott döngöket eltávolítani, köteles magánfelállítására magánházak pöcegödreit tisztítani s az elhullott állatokat elszállítani, ennek ellenértékül a magánfelektől ló és szarvasmarha után 1 frtot, egyéb kisebb állatok után 7 krt szedhet darabonként, a kihordott póce és mocsokvíz után fizetendő díjakra pályázati kérvényekben hektóliterenként számítandó összegárban ajánlatot tartozik beadni. Szerelvényeit, eszközzeit, lovait sajátjából tartozik beszerezni. Itthelyt megjegyzetük, hogy a városban létező összes mocsokvíz és pöcegödörök kitisztítására joga kizárólag egyedül a szerződéses városi gyepmestert illeti meg. Felszólítanak a pályázók, hogy esetleg eddigi alkalmazatásukat és vagyoni viszonyait feltűntető okmányokkal felszerelt kérvényeket, melyekben a város által fizetendő s 1000 frtot meg nem haladható munkadíj és a hektóliterenként magánosok által fizetendő összegárra ajánlat teendő, — legkésőbb folyó évi november hó 21-ig Zombor város tanácsánál okvetlenül nyújtsák be.

Értesítés. A gőzgépkézelőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi november hó 26-án fogja legközelebről vizsgálatot tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház.) — A vizsgálatra jelentkezni óhajtok, kellően felszerelt folyamodványait, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azonagy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtőt kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) — Egyuttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

Katonai élelmezési hirdetmény. A m. kir. szegedi honvéd-kórház vendéglőszertű élelmezésére írásbeli ajánlati tárgyalás hirdettetik. A biztosítás 1899. évi január hó 1-től 1899. évi december hó 31-ig terjedő időre történik és az az iránti tárgyalás folyó évi november hó 15-én d. e. 10 órakor fog a m. kir. szegedi II. honvéd kerületi parancsnokságnál megtartatni. Bővebb tájékozást a kibocsátott hirdetmények nyújtanak. A feltetelek fűzete a helybeli zászlóalj kezelő irodájában a hivatalos órák alatt betekinthető.

Eljegyzés. Tomcsányi József déronyai tanító eljegyezte Vörös Béla csornai telekönnyvezető leányát, Ilona kisasszonyt, déronyai postamesternököt.

Dr. Sági Samu, m. kir. honvéd ezredorvos, zombori tekintélyes és igen keresett gyakorló orvos eddigi lakásából, a Kossuth-utcában levő Falcione Lőrincz-féle házba költözött. Rendel: d. e. 9 óráig, d. u. 4 óráig (I. emelet.)

— Mihelyt a fiatal ember, aki az elviselhetlentől forróvá vált kamarában nem tudott tovább megmaradni — fejtegette az ügyes védő az esetet — a tűzet észre vette, felrohant a dekre s „tűz“et kiabált. A néger erre torkon ragadta s a kapitány a vízbe dobát — mindenesetre azért, mert tudta, hogy ez a fiatal ember többet látott, mint amennyit látnia szabad lett volna. Ez az oka, hogy e fiatal ember nem akart vallani s egyes dolgokról tudni sem akar. Először is azért nem vallott a kapitány ellen, mert tudta, hogy az egy általa nagyra becsült nőnek az édes apja, mely nő iránt ő örök hálával tartozik; másodizben jogosan tagadhatta meg a vallomást, hiszen a törvény értelmében tulajdon édes atyja ellen nem köteles vallani. Titkos rendőrségünk főnöke, Blomkisz ur, tudatta a kapitánynyal az elővizsgálatkor, a kapitánynak a spiekerogi esetben tett vallomása után, mindjárt egy-két nappal, hogy ez a fiatal ember, akit megfultnak hittek, az ő édes fia, akit 20 évvel ennelötte Páris utcáján leltek — és volt a kapitányban annyi emberi érzés még, hogy hazug kijelentésével nem akarta börtönbe vettetni a saját fiát; ez volt a rugó, mely a kapitányt első ízben tett vallomásának megmásítására bírta. Ennyit mondtam. S többet nem is kell felhoznom védeceim igazolására. Nincs ő neki tovább védőre szüksége. S hogy önök, esküdt uraim, a Donna Anna felgyújtásának vádjá alól fel is mentik védecemet, arról meg vagyok győződve!...

Az esküdtek verdiktje egyhangulag mondta ki a vádlott ártatlanságát.

Erre a bíróság a szokott formában hirdette ki a felmentést s az állam nevében becsületes embernek hirdette ki a vádlottat, lemosván így róla a szégyenletes gyanút.

A Donna Anna legénysége, Blomkisz és a védő odasiettek hozzá s melegen kezét szorítottak vele, üdvözölték őt. Pál kisietett a teremből, futott az édes anyjához, akit Blomkisz az Európa szállóban helyezett

A királyné szobrara. A helybeli felső kereskedelmi iskolában is kegyeletes megemlékezéssel gyűjtést eszközöltek Ófelsége a királyné szobrara, összesen 31 frtot gyűjtöttek. A gyűjtés részletes kimutatása a következő:

A tanári kar gyűjtése: Zsulyevits Ernő igazgató 5 frt, Novákovits Izidor 1 frt, Trencsényi Károly 1 frt, Krump Vilmos 2 frt, Prokópy Imre 2 frt. Összesen 11 frt.

Felső osztály: Ábrahám Dávid 50 kr, Bader Bertalan 10 kr, Baumann Emil 30 kr, Betnár Béla 20 kr, Bogó Dezső 25 kr, Bugarszky Nándor 20 kr, Buzsáky Károly 20 kr, Dickmann Ferencz 30 kr, Fejes Antal 30 kr, Friedmann Ábrahám 25 kr, Gráf Mihály 10 kr, Herceg József 20 kr, Kaufmann Artur 30 kr, Kráhl Aladár 19 kr, Krausz Mór 10 kr, Lederer Gyula 15 kr, Löw Ernő 50 kr, Novák Antal 5 kr, Peske Károly 50 kr, Rell Lajos 30 kr, Scheinberger József 10 kr, Schnitzer Mátys 30 kr, Spitzer Jenő 52 kr, Vutis András 25 kr, Wiesel Zoltán 50 kr. Összesen 6 frt 56 kr.

Középső osztály: Beyer Ernő 30 kr, Bokor Rezső 30 kr, Boromissza Ernő 20 kr, Csernyus Gergely 30 kr, Dickmann Antal 10 kr, Gál Endre 30 kr, Gráber Ede 30 kr, Gerhard Ervin 10 kr, Grosics Dezső 30 kr, Halász Imre 30 kr, Herceg Izidor 30 kr, Horvátovits Ferencz 30 kr, Karakásevits Milvó 10 kr, Knefely Ernő 50 kr, Klemm Ferencz 50 kr, Kókay György 10 kr, Kovács József 5 kr, Kanzler Ottmár 30 kr, Lefkovits Sándor 5 kr, Neugebauer Béla 15 kr, Milkó Izidor 30 kr, Ptery Antal 50 kr, Pletikoszits Sándor 10 kr, Ráczies György 20 kr, Raisz Sándor 51 kr, Rezsny Aladár 30 kr, Lauer Sándor 30 kr, Spreizer Ferencz 50 kr, Schön Samu 30 kr, Schlagerter Pál 50 kr, Scherer József 20 kr, Stefanovits Szilárd 20 kr, Steinfeld Benő 20 kr, Zsutori István 25 kr. Összesen 9 frt 31 krajcár.

Alsó osztály: András Sándor 20 kr, Bagó István 15 kr, Czezer János 10 kr, Diener Jenő 20 kr, Engel Adolf 10 kr, Fratrievics István 20 kr, Goldfán Elemér 25 kr, Ingusz Lajos 10 kr, Jakab Arpad 20 kr, Jakoby Jenő 20 kr, Kókai Károly 20 kr, Krix Antal 10 kr, Lakatos Károly 25 kr, Ligeti Győző 10 kr, Löwy Izidor 25 kr, Marschall Emil 10 kr, Márkus Sándor 50 kr, Nievel Nándor 13 kr, Stern Arpad 15 kr, Sztojits István 20 kr, Tápai Gyula 10 kr, Weidinger Frigyes 25 kr, Zweig István 10 kr. Összesen 4 frt 13 kr. — Fösszeg 31 frt.

A kereskedelmi és iparkamara ülése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a napokban tartotta meg október havi teljes ülését, Szarvady Lajos elnökölte alatt. Az ülés lefolyásáról a következő tudósítást vesszük: Szarvady Lajos, az ujonnan megválasztott elnök tartalmas beszéddel foglalta el helyét és jelezte a kamara eddigi sikeres működésének folytatására irányuló programját, hangsúlyozta, hogy a legéletbevágóbb szociális érdekek azok, amiknek szolgálatában áll a kamarai intézmény, mert a kamara törekvéseinek végső célja mindenkor az anyagi haladás elősegítése, a kereseti, a megélhetési és társadalmi viszonyok javítása, a munka által, melyre a vezetőknek és tagoknak is lelkes, hazafias munkával kell példát adni. — Tudomásul vette a teljes ülés az elnökség azon előterjesztését, hogy a közgazdasági irodalmi pályakérdések alapján az eddig nyilatkozott tizenegy kamara közül, nyolc szavazott meg évi 100 forintot és hogy a még kiállításban levő öszszegekkel e célra valószínűleg ezer forint fog minden évben rendelkezésre állani szakmunkák jutalmazására. — A napirend ügyei között elsőnek tárgyalta a kamara a tudakozó intézmény létesítésére vonatkozó előterjesztést. A kamara annál készségesebben fejleszti ezt, mert a kerületi iparmuzemával kapcsolatosan már eddig is életbe léptette azt. Szükségesnek mondotta ki azonban a teljes ülés, hogy az intézménynek a magyar kereskedelmi muzeum tudakozó irodájával leendő összeköttetésére nézve a részleteket szóbeli tárgyalás útján alapítsák meg a kamarák titkárai. — Tudomásul vette a kamara a kerületben levő iparszövetkezetekre vonatkozó adatok előterjesztését. A kerületben, Szegeden, Zomborban és Apatinban hét ipari szövetkezet áll fenn, melyeknek részjegytőkéje mintegy ötvézezer forint. — Tudomásul vette a kamara, hogy a központi szövetkezet ezer koronás alapító üzletészeiből két szegedi cég és két pénzintézet hat üzletészt jegyzett és hogy még több cég és a kerületnek négy ipartestülete helyezte kiállításba ily alapító üzletészek jegyzését. — Segélytül megszavazott a kamara az ó-kanizsai iparos segédek szakrajtanzfolyamára 100 frtot.

Tűz Nemes-Militicsen. N. Militicsen október hó 25-én tűz volt. Kanyó Mihály szállásán égett le egy kazal szalma. A tűznek emberélet is áldozatul esett. Kanyónak 5 éves Anna nevű leánya, ki a szalmakazal körül játszadozott, égési sebeket szenvedett, a melyekbe belehalt. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

Templomszentelés. Pivnicáról írják: A pivnicai ág. hitv. evang. német (alsó) egyház f. é. október hó 30-án emlékezetes kettős ünnepet tartott. A fentjelzett napra ugyanis a Reformáció ünnepe esik, mely a protestáns világ legnagyobb fontosságú ünnepekhez tartozik, mondhatni, legnagyobb ünnepe is. Ezen napon a kisdud, de hangya szorgalmu lakossággal bíró, német gyülekezet ujonnan felépült, toronnyal ellátott temploma a bácsmezei ág. hitv. evang. esperesség küldöttjei: Petri Károly alesperes ujsóvevei, és Famler Gusztáv Adolf a bács-szeremi egyházmegye gyámin. elnök, torzsai lelkészek által felszenteltetvén, rendeltetésének átadatott. Ezen lélekemelő ünnepély, melyen Pivnicai község polgárolt lakossága: magyar, német, tót, szerb, izraelita, apraja nagyja szép számban részt vett, s a kisdud, de kedves templomot teljesen megtöltötte, következő sorrendben tartott meg: Reggel pont 10 órakor a bochumi acélhangok csengő szavára az ünneplő község a templomban helyet foglalt, hogy tanuja legyen e ritka, magasosztos istentiszteletnek. A bevezető ének után a helybeli lelkész tanító Ábrahám Vilmos, oltár előtt mai ünnepélyhez mért imát, s textust (Luk. 19. 1-10.) mondott, illetve olvasott. Ezek után mind a három lelkész, az ének utolsó strófája elhangzása után, az oltárhoz lépve, Petri Károly alesperes az egybegyűlt községhez, remek, szívűből eredő, szívhez szóló beszédet intézett, esetelvé benne a Reformáció ünnepe jelentőségét, és a kisdud németajku gyülekezet örömét, hogy megfeszített erővel bár, de a jó Isten segédelmével, célt ért, amennyiben új templomot, iskolát s lelkész-tanítókat felépített, példát mutatván, mit tehet egy maroknyi nép válllertve, közös akarattal. Beszéde végén buzgóságra intvén a gyülekezetet, a templomot felszentelte. Utána Famler Gusztáv Adolf torzsai lelkész a szöszékre lépett, s egy óráig tartó, mély tudományu, fulminans beszédet intézett a hallgatósághoz, esetelvé benne a keresztelő kő, a szöszék és az oltár szellemi jelentőségét protestáns értelemben véve. E két remek beszéd vajba nyomtatásban jelennék meg, mert ama gyöngyök, melyek e napon a két fungáló lelkész által b' marokkal szórattak, érdemes volna az utók számára megmenteni, s különösen kedves emlékül szolgálának a pivnicai evang. németajku híveknél. Ur vacsora kiosztásával, melyben a helyi presbyterium a lelkész-tanítóval részt vett, az ünnepély véget ért. Az egyházi pénztár és a templom szép ajándékokban részesült, és pedig: özv. Dussig Erzsébet

Ujvidékről egy értékes üvegfestményt Krisztus a keresztán, dr. Orth Mihályné szül. Dussig Katalin 4 drb értékes ezüstözött gyertyatartót, Voda Emilné 4 drb gyertyát rózsadíszítménnyel, Müller Erzsébet díszes szöszék-terítőt, Neugebauer Margit gyönyörű oltárterítőt, mind a kettő fekete bársonyból; azonkívül Leidemann Jakab s neje 10 frt, Gróh Frigyes és neje 5 frtot ajándékoztak. Az offerorium 28 frt 80 krt tett ki. Az egész építkezés: templom, iskola s lelkész-tanítólok 5000 frtba került, s Weiss Mátyas cservenkai építőmester műve.

Kézrekerített tolvaj. Bikityről írják: A bikityi csendőrörös parancsnoka, Hajdu Gábor csendőr-mester ismét fényes tanujelét adta a hüntények kiderítése körül szerzett nagy gyakorlatának. Bikity község tulajdonát képező földterületet tart már évek óta Nikolits Sztánkó bolgár kertész bérben, a melyen mintegy 20 főből álló bolgár csapat űzi a kertészetet. 1897. év őszén a gazda, Nikolits Sztánkó arra ébredt fel, hogy a padláson rejtgetett készpénzkeresményét valaki megdézsmálta és abból 2200 frtot ellopott. A gyuan a gazda egyik rokona, Rajkov Sztéván bolgár ellen irányult, de Nikolits Sztánkó annyira hitt rokona hűségében, hogy a rendőrségnél tett panaszát is visszavonta, csakhogy rokona ártatlanul meg ne hurcoltassék s így az ügy elaludt. Mindezek után a bolgár csapat téli pihenőre hazájába tért, mely elkeseredéssel egymás iránt, hogy melyik lehetett a munkácsapat tagjai közül a tolvaj? Othon azonban Bulgáriában csakhamar sejtetni kezdé az egyik munkás, Rajkov Sztéván pazar költsége, hogy ki szegte meg adott szavát és ki volt a tolvaj. A károsult vállalkozó, Nikolits Sztánkó tett is lépéseket Bulgáriában, hogy a bűnvádi eljárás megindításék s a tettes kiderítésék, de miután a lopás Magyarhonban követtetett el, az ottani bíróság nem tartotta magát illetékesnek. Így reménytelentül tért vissza Nikolits Sztánkó Bikityre, hogy szorgalmas munkával pótolja a tolvaj által okozott kárt, a mikor október második felében arról értesítették, hogy Rajkov Sztéván, a kit a tolvajlás gyuanja terhelt, ipjával B.-Szent-Tamás község batárában önálló kertészetet folytat és busásan költ ott is. Erre azután Nikolits Sztánkó panaszával a bikityi csendőr-mester Hajdu Gáborhoz fordult, hogy panaszá folytán indítaná meg a bűnvádi eljárást s jölehet, kézzel fogható bizonyíték nem volt a tettes ellen, de azért bizott abban, hogy Hajdu Gábor, a ki ügyességeért felsőbbsege által már több kitüntető elismerésben részesült, a nyomozást eredményre fogja vezetni. Az eredményt meg is mutatta. Hajdu őrmester leutazott Szent-Tamára és onnét Csurogra, a hol a tettest le is tartóztatta, a ki ugyan eleinte tagadott mindent, de midőn ipja a kihallgatásnál a hozzá intézett keresztkérdések által zavarba hozott, bevallotta, hogy veje a lopott pénzből 800 frtot neki adott át megörzés végett, a mit nyomban át is adott a csendőröknek, sőt készen nyilatkozott veje helyett az egész összegért kezességet vállalni. Nikolits Sztánkó kárára nézve kiegyezést a tolvaj és orgzadával és panaszát a járásbírótság előtt visszavonta a tettesek ellen, a kik nemcsak földieci, hanem rokonai is. — A fényes eredményért az érdem tisztán Hajdu Gábor illeti meg, a kinek az egész kerület lakossága elismeréssel adozik a közbiztonság érdekében tett szolgálataiert.

A halál torkában. Szabadkáról írják: Csodás véletlennek köszöni megmenekülését Pataky József vonatfékező. Ugyanis pénteken történt, hogy a délelőtti terhes vonat berobogása alkalmával Pataky József a fékezőbódé lépcsőjén lecsuszva a vonat elé a sinek közé esett. A jelenlevő szemlélők ereiben a vér megfagyott a rémes látványra, rögtön megállították a robogó vonatot s a szerencsétlenül járt emberhez rohantak, kiről azt hitték, hogy darabokban fogják a földről felszedni. Am őrvendve látták, hogy csalódtak. A fékezőnek semmi, de semmi baja sem történt, a sinek közé jutva, a kezek nem bántották, a kocsi fenekei meg nem érintették a földön fekvő embert, mindössze csak a zsebórájának üvege tört el esés közben.

Lopás. Bajai tudósítónk írja, hogy Prokop Mihály szeremlei lakos a napokban Jerkovits Sándortól 500 kéve nádat ellopott s egyeseknek eladogatta. A csendőrség megrtette a feljelentést.

Kaufmann S. utoda helybeli jönevű kereskedő cég a mai számunkban hirdetését tesz közzé, a melyben kiterjedt üzletét ajánlja. A hirdetésre felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét.

Művészet és irodalom.

„Magyar Földmívelő.” E címen jelenik meg Szatmáron, Bodnár Gáspár tanár szerkesztésében az a valóban földmívelők számára szerkesztett népujság, mely rövid idő alatt nem csak a legfelsőbb körökben kellett nagy figyelmet, de a földmívelő nép közt is bihetetlen gyorsasággal terjed. Általános a vélemény, hogy lap alig férfközött a földmives nép szívéhez oly közel, mint a „Magyar Földmívelő.” Azért valóban jótékonyaságot gyakorol, a ki községének vagy gazdaságában levő mezei munkásoknak e lapot megrendeli. Előfizetési ára egy évre két forint, félévre egy forint, sőt negyedévre is küldik ötven krajcárért. Szébb jutalmat, ajándékot a népnek nem adhatunk! Mutatványszám ingyen. Megrendelési cím: „Magyar Földmívelő, Szatmár.”

„Tisztviselők érdeke” címmel rendkívül fontos és érdekes rovatot nyitott a „Magyar Hirlap”. Az új rovat mindent felölel, ami az ország nagy és intelligens tisztviselőkarának a javára szolgálhat. S ámbár a Magyar Hirlap eddig is állandóan adott bőséges tért minden olyan közleménynek, amely a tisztviselők helyzetének nagyon is megérdemelt javítását célozta: most, ebben az új formában még többet tesz és tehet a Magyar Hirlap a tisztviselőkért, mint amennyit tett eddigelé. A köz- és magántisztviselők jogainak a képviselőként fog ugyanis szerepelni a Magyar Hirlap ebben az új rovatában, s a sikerre annál nagyobb a kilátás, mert minden pártól és csoporttól teljesen függetlenül, csupán a kitűzött cél által befolyásolva, veszi pártfogásába az ország minden tisztviselőjének az ügyét. Magától értetik, hogy mindezt a jog és az igazságosság határai közt éri el, tekintettel lévén arra, hogy a tisztviselők főnökeinek is vannak jogaik. Szivesen vesz a Magyar Hirlap minden felszólalást, kérészt, figyelemztetést, amely a tisztviselők sorsát érinti. Ami sérelem esik valahol, azt feltárja s orvosolni igyekszik. Ha valamely közleménnyel és érteztéssel előmozdíthatja a tisztviselők érdekeit: ennek a Magyar Hirlapnak ezental az új rovatban különös elő-

zékenységgel ad tért. Ez a rovata a Magyar Hirlapnak tehát a polgárság legnagyobb részét élénken fogja érdekelni. — Előfizetési ára: egy hónapra 1 frt 20 kr; negyedévre 3 frt 50 kr. — Megrendelhető a kiadóhivatalnál, Budapest, V. Honvéd-utca 4.

A „Vasárnapi Ujság” október 30-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Kisfaludy Sándor és hitvese” (képekkel fényképek és Háy Gyula rajzai után) Szentmártoni Darnay Kálmántól. — Költemények: „Őszi séta.” Léva Mihálytól; „Mindszentek napján.” Feledi Sándortól; „Utolsó rózsza.” Róthné Munkácsy Eleonorától. — Regénytár: „Kadocsa Ákos.” Regény Vértesi Arnoldtól (Neogrady Antal rajzaival). — „A kétlábu farkas.” Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — „A szeptemberi napok 1848-ban.” Baráth Ferencztől. — „A „Mogegán” hajó elpusztulása” (képekkel). — „A tenger mélyesége.” — „Háboruk a Nilus folyó felső vidékén” (térképpel). — „A párisi koldusbörze.” — „Nevezetes temetők és sírok” (képekkel). — „Vajda János síremléke” (képpel Donáth Gyula szobortervezete után). — „III. Béla király temetése” (Goró Lajos rajzával). — „Dr. Müller Herman” (arc képpel). — „Bakos Péter” (arc képpel). — „Két életkép” (képekkel Margitay Tihamér festményei után). — „Gyorsan szerzett vagyonok.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes beti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű község becses tudomására hozni, miszerint

a **„TOPOLYAI MENYECSEKÉ”**hez

címzett

vendéglőmet

folyó hó 1-től kezdve

BARÁT-UTCA, 664. szám alá áthelyeztem,

ahol is a legjobb borok és kitünő sör kapható.

A nagyérdemű község becses pártfogását kérve, vagyok

Zombor, 1898. évi november hó 3-án

kitünő tisztelettel

özv. **Bialasz Károlyné.**

6355. szám.

tkvi 1898.

Árverési hirdetmény.

A topolyai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Bodrogh megye árwapénztára végrehajtatonak Ritter Gottfried végrehajtást szenvedő elleni 224 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a topolyai kir. járásbírótság) területén lévő és Szeghegy községében fekvő, a szeghegyi 461. sz. betétkben A. 7 941: hrsz. 423. ö. i. sz. házbirtok s tartozékára az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi november hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor Szeghegy községvárosánál megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírótságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Topolyán, 1898. évi július hó 30-án.

A topolyai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

50249. szám

alisp. 1898.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye zentai járásában lemondás következtében megürült évi 220 frt fizetés és évi 20 frt czizmapénz és természetbeni ruházzal javadalmazott nyugdíjjogosultsággal összekötött hivatalszolgai állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon törvények 17. §-ának c. pontjában körtülrít követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket **folyó évi november hó végéig (30-ig)** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert az elkésletten beadottakat figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1898. évi október hó 27-én.

Karácson Gyula s. k.,

alispán.

Házeldadás.

Zombor, bánát külváros, a megyeház átellenében levő, a „Két fekete ló”-hoz címzett vendéglő szabad kézből, kedvező fizetési feltételek mellett, eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Huck Ede**, vendéglős Hódsághon.

9852. szám.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Novozselló községében üresedése jött és utólagos havi részletekben kifizetendő évi 276 frt fizetéssel javadalmazott rendőrvetetői állásra pályázatot hirdetnek.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy eddigi működésük és szolgálataikat igazoló szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket **f. évi november hó 15-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkezkeket figyelembe venni nem fogom. N. Palánka, 1898. évi október hó 19-én.

Lichtneckert,
szolgabíró.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete” ZOMBOR,
Kossuth Lajos-utca 164. sz. I. emelet.

Van szerencsém a gazdaközönség b. figyelmét a Zomborban (Kossuth-utca) Takarékpénztárral szemben 164. sz. I. emeleten levő „**irodámra**” felhívni s tisztelettel felkérni, hogy ha akár **birtokszerzési**, akár pedig **betáblázott drágább kamatu adósságának** kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű

törlesztéses olcsó pénzkölcsönre

szüksége volna, hogy hozzám, alulírott címhez, teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általam az óhajtott **olcsó kölcsönhöz** a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénzkölcsönök

3 1/2 és 4%

kamatra kaphatók megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 63 évig terjedő visszafizetés mellett.

Az intézet meghatározott időn belül a félnek a kölcsönt nem mondhatja fel, ellenben a félnek jogában álland kölcsönét a meghatározott időn belül is akár egyszerre vagy nagyobb tőketörlesztések által tetszése szerint bármikor előbb is visszafizetni, mely esetben a kamatok esakis a tőkeösszeg kiegyenlítéséig fizetendők, ilyen visszafizetéseknel a tőkében már törlesztett összeg levonásba hozatik.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete” ZOMBORBAN.

A biztosítás ágazataiban és jelzálogkölcsönök terén jártas (üzletvezetők) utazók felvételnek.

Pályázat.

O-Szapár községi óvodánál rendszeresített óvodai állásra ezennel **follyó 1898. évi november hó 26-án** lejárandó pályázat nyitattik azzal, hogy ezen állással 300 frt előleges havi részletekben a közpénztárból fizetendő készpénzfizetés, 50 frt lakbér, ugy 10 frt failletmény kapcsolatos.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket fenti határidőig alulírt felügyelő-bizottsági elnök címére nyújtsák be.

Kelt O Szapáron, 1898. évi október hó 24-én.

Popov Bogdán s. k.,
bizottsági elnök.

3-3

793. szám.
bv. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróóság Sp. 118/2. számú végzése által dr. Scultéty Jenő hódásági ügyvéd által képviselt Szimsek Zsuzsa pivnicai lakos javára Mernyik János pivnicai lakos ellen 250 frt tőke, ennek 1898. évi június hó 18-ik napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 108 frt 18 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 522 frtra becsült lovak, kocsik, 88 1/2 kereszt buza stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1898. V. 104/5. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pivnicán alperes lakásán leendő eszközésére 1898. évi november hó 14-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Hódásghon, 1898. évi október hó 27-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

837. szám.
bv. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróóság 2242/1895. számú végzése által dr. Legrand Ferenc hódásági ügyvéd által képviselt Rauseh Ede hódásági lakos javára Müller Mihály hódásági lakos ellen 1000 frt tőke, ennek 1894. évi november hó 7-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 77 frt 90 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kiélgítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2000 frtra becsült különféle vasárúk stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1898. V. 45/6. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódásghon alperes lakásán leendő eszközésére 1898. évi november hó 9 napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásghon, 1898. évi október hó 23-án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Olcsó birtok.

Nikl János ügyfelem megbizásából figyelmeztetem a közönséget, hogy e hó 5-én Bródban árverezik ügyfelemnek 124 hold földjét és 2 házát. Felvilágosítást ad **dr. Pataj Sándor** ügyvéd Zomborban.

6497. sz.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó és Csonopla, Kernyaja, Nemes-Militics és Gyulafalva községekből alakult állategészségi kört képező csonoplai körállatorvosi állás leköszönés folytán megüresedvén, ezen állásnak betöltése iránt ezennel pályázat hirdetnek.

Felhivatnak a pályázni óhajtók, hogy ezen évi 600 frt készpénzfizetéssel és kölcsönösen megállapítandó látogatási és busszemle díjakkal javadalmazott állásra az 1883. I. és 1888. VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz **follyó évi november hó 30-ig** terjesszék be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek. Zombor, 1898. október 25-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-2

10921. sz.
kvi 1898.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Krónits István végrehajtónak Gyurkovits Antal és társai végrehajtást szenvedők elleni 300 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíróóság) területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 1767. sz. betétben A I 1-2. sorsz. a felvett 20866. hr. 3 h. 1176 □ öl szántó és 20867. hr. s 100. ö. i. sz. házból Parcesitis (Czigits) Mária 1/2 ad részben megilletett, jelenleg özv. Pastrovits Pálits Manda és kiskoru Pálits Antal megillető jutalékra 482 frtban; a zombori 5699. sz. betétben A. I. 1-5. sorsz. a felvett s Parcesitis Czigits Mária örökösök nevén álló 20885/2-e hr. 193 □ öl, 20886/2-e hr. 444 □ öl, 20587/2-e hr. 393 □ öl, 20889/2-e hr. 182 □ öl és 20890/2-e hr. 823 □ öles szántókra összesen 364 frtban, ugyanott A. I. 1. sorsz. a felvett 25883/3. hr. 299 □ öles szántóra 64 frtban, ugyanott A. I. 2 sorsz. alatt felvett és ugyanannak nevén álló 25876/3. hr. számú 1 hold 107 □ öles szántóra 234 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898-ik évi november hó 22-ik napján délután 3 órakor ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi szeptember hó 25-én.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hetteszheimert,
kir. tvszéki bíró.

Legnagyobb választék női- és gyermekfelöltökben.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy még ez év, vagyis

1898. évi május hó 1-én

az összes eddigi helyiségeimet

A SZENT-HÁROMSÁG-TÉRRE
(AZ EDDIGIVEL SZEMBEN)

A ZRINYI ÉS GROMON-UTCA SARKÁN
(VOLT KAUFMANN-FÉLE EMELETES HÁZBA)

helyeztem át és azt a legnagyobb kényelemmel a női felöltök, ugy a férfi-kalapraktárt — melyeket tetemesen nagyobbítottam — elkülönítve rendeztem be.

Egyszersmind a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására juttatom, hogy a bécsi és berlini bevásárlási utazásomból hazaérkeztem, raktárom a közelgő őszi és téli idényre mindennemű

női- és gyermekfelöltökben

a legújabb modellek szerint: **Jaquetták, Gallérok, Pellerinek, Radköpenyegek, Dolmán, Esőköpenyegek** a legnagyobb választékban megérkeztek és ezeknek megtekintésére a nagyérdemű hölgyközönséget ezennel meghívom.

Azonkívül legnagyobb választék mindennemű férfi-, fiu- és gyermekkalapokban: **cilinder, clagues; különlegességek férfi- és flusapákban, valódi angol vadász-sapákban; saját készítményű utazó- és városi bundák, mentsikoffok, lábzsák és utazócsizmák.**

Nők részére szőrméből sapkák, karmantyuk, vállgallérok és prémek.

Főtörekvésem az eddig elért bizalmat továbbra is fentartani, a nagyérdemű közönségnek legolcsóbb és legpontosabb kiszolgálást biztosítva, ismételve figyelmeztetem, hogy elárúsított helyiségem kizárólag a **Szent-Háromság-téren**, (a régivel szemben) volt Kaufmann-féle emeletes házban van.

Teljes tisztelettel

KAUFMANN S. UTÓDA,
ZOMBOR, (Bácska.)

KAUFMANN S. UTÓDA,
ZOMBOR, (Bácska.)

Legnagyobb választék női- és gyermekfelöltökben.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjéből.